

Is het waar dat... Er nu zeven miljard mensen leven?

Eind oktober. De Verenigde Naties maken bekend dat de wereldbevolking uit meer dan zeven miljard mensen bestaat. Als jullie dit lezen, is de teller de zeven miljard dus al ruim en breed gepasseerd. Of toch niet? Zeven miljard... dat is een gigantisch aantal. Hoe weten we eigenlijk zeker dat er nu zoveel mensen rondlopen op deze aardkloot? Met andere woorden: hoe tel je zeven miljard mensen?

Het korte (maar krachtige) antwoord op deze vraag: niet. Het enorme getal wat de Verenigde Naties naar buiten brachten, was niet meer dan een schatting. We hebben namelijk geen idee hoeveel mensen er precies leven op een gegeven moment. De kans is dan ook groot dat we de zeven miljard al een hele tijd geleden zijn gepasseerd, of dat we er nog steeds tegen aan lopen te hikken. Desalniettemin, de gok van de Verenigde Naties is wel de beste gok die er is... En één die wordt gemaakt door het verzamelen en analyseren van een geweldige hoeveelheid aan data.

Een greep uit de gebruikte informatie: vruchtbaarheids-, overlijdens-, en migratiegegevens uit volkstellingen, onafhankelijke demografische onderzoeken, officiële geboorte-, en overlijdensaktes en academische studies. Al die gegevens worden op een hoop gegooid, en daar komt dan weer een nieuwe schatting uit. Maar dat is makkelijker gezegd dan gedaan.

Neem de volkstellingen. Die zijn helemaal niet zo betrouwbaar. Voor de meeste landen bestaat er een onzekerheid van twee tot drie procent. En dat mag dan niet zoveel lijken, maar op de Chinese populatie die ongeveer bestaat uit 1,3 miljard mensen betekent dat 50 – 80 miljoen mensen te weinig of te veel. Een ander probleem is dat lang niet alle landen betrouwbare data hebben uit volkstellingen. Soms is het alweer jaren en jaren geleden dat er werd geteld, of de gegevens uit meer recente tellingen worden in twijfel getrokken. En hoeveel er wel onafhankelijke initiatieven zijn om het aantal mensen in zo'n land dan toch in kaart te brengen, blijft er onzekerheid bestaan.

Daarnaast gaat het bij deze informatie natuurlijk niet alleen om de data over het heden, maar is het minstens zo belangrijk in de toekomst te kijken. Daarvoor is het nodig van alles te weten of de vruchtbaarheid, de sterftcijfers en de migratie uit een bepaald land. Hoeveel kinderen krijgen de vrouwen gemiddeld? Op welke leeftijd sterven de mensen? Vertrekken er

veel inwoners om hun heil in andere landen te zoeken? Als je dit niet meeneemt, kun je er nooit van uit gaan dat je de waarheid te pakken hebt. En dus wordt al deze data, zo goed en kwaad als het kan, ook verzameld.

Uiteindelijk krijg je dan dus een schatting van het aantal mensen dat op dit moment leeft, en hoe dat in de toekomst zal veranderen. En natuurlijk is dat niet één getal: maar – en dat is een gezondheidswetenschapper niet vreemd – een range waarbinnen zich waarschijnlijk ook de juiste schatting bevindt. Neem bijvoorbeeld de schatting dat er in 2100, 10 miljard mensen zouden leven. Die is gebaseerd op de veronderstelling dat mensen in landen waar ze nu meer dan twee kinderen krijgen, tegen die tijd alleen voldoende kinderen zullen krijgen, om zichzelf te vervangen. Dat betekent dat de Verenigde Naties er vanuit gaan dat mensen hun gedrag in de tussentijd zullen veranderen. Dat is wel ergens op gebaseerd, namelijk op ervaringen in andere landen waar dat ondertussen al het geval is, maar zeker niet gegarandeerd. Als de vruchtbaarheid namelijk hetzelfde blijft, dan leven er geen 10, maar 27 miljard mensen in 2100. Een klein verschil...